

ОЦІНКА ЛЕГКОСТІ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Сучасний стан розвитку економіки України засвідчує, що проблема збитковості та банкрутства підприємств є досить актуальною. Досить суттєвий вплив на кількість збиткових підприємств та потенційних банкрутів має те, що в Україні складно вести бізнес. Тобто саме складність ведення бізнесу в Україні породжує проблему банкрутства та дає цьому явищу розвиватись. Також цьому сприяє кризовий економічний стан в країні та складна політична ситуація.

За даними представленими OpenDataBot визначено, що станом на 06.02.2017 р. в Україні 1545 компанії були визнані банкрутами, а в процедурі банкрутства знаходиться 2073 підприємства. Перше місце займає Київська область, на її території збанкрутілих компаній налічується 572. Друге місце займає Дніпропетровська область – 189 компаній-банкрутів. Це досить великі показники. Проте така кількість компаній-банкрутів не завжди є наслідком поганого стану економіки, в даній ситуації має місце прояв фіктивного банкрутства.

Відповідно до кримінального кодексу України фіктивне банкрутство визначено як замовлення неправдивого уявлення про фінансову неспроможність; доведення до банкрутства за допомогою умисних дій, спрямованих на досягнення стійкої фінансової неспроможності; приховування банкрутства та незаконна діяльність в умовах банкрутства [5].

В Україні власники підприємств після процедури банкрутства, навпаки, стають багатшими – позбуваються зобов'язань перед кредиторами та виводять цінні активи. Через фіктивні банкрутства держава за останні роки втратила десятки мільярдів гривень. Сума збитків постійно зростає і ситуація не змінюється [3].

Індекс легкості ведення бізнесу (англ. Ease of Doing Business Index) – індекс задля порівняння простоти підприємницької діяльності між країнами світу, що укладається Світовим банком на основі річних даних [4].

За даними рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business-2018 [1] Україна зайняла 76 сходинку зі 190 можливих. Важливо зазначити, що порівняно з 2017 роком Україна піднялася в цьому рейтингу на 4 позиції. Лідером вищезгаданого рейтингу стала Нова Зеландія, а також в першу десятку країн із найбільш сприятливими умовами для ведення бізнесу увійшли: Сінгапур (лідер 2015 року), Данія, Південна Корея, Гонконг, США, Великобританія, Норвегія, Грузія та Швеція.

Найгірший рейтинговий показник України, так само як і у 2017 році, – вирішення проблем неплатоспроможності (149 місце з-поміж 190 країн), яким досліджуються часові та фінансові витрати, а також кінцевий результат процесу вирішення питань неплатоспроможності підприємства. А позицію найкращого показника України в рейтингу зайняла сфера отримання кредитів (29 позиція). Тобто це означає, що підприємствам в Україні досить легко (порівняно з іншими показниками) отримати кредит для ведення своєї діяльності.

Порівняння основних рейтингових позицій легкості ведення бізнесу України з близько розташованими зарубіжними країнами за 2018 рік

Показники	Грузія	Польща	Росія	Білорусь	Україна
Індекс легкості ведення бізнесу	9	27	35	38	76
Реєстрація підприємства	4	120	28	30	50
Отримання дозволу на будівництво	29	41	115	22	35
Підключення до систем енергозабезпечення	30	54	10	25	128
Реєстрація власності	4	38	12	5	64
Отримання кредиту	12	29	29	42	29
Оподаткування	22	51	52	32	43
Міжнародна торгівля	62	1	100	35	119
Вирішення проблем неплатоспроможності	57	22	54	65	149

Незважаючи на такі значні відмінності в рейтингових позиціях за різними показниками, загальний рейтинговий показник України у 2018 році складає 76. На рис. 1 більш детально розглянемо як змінювалося положення України в рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business протягом 2012–2018 років.

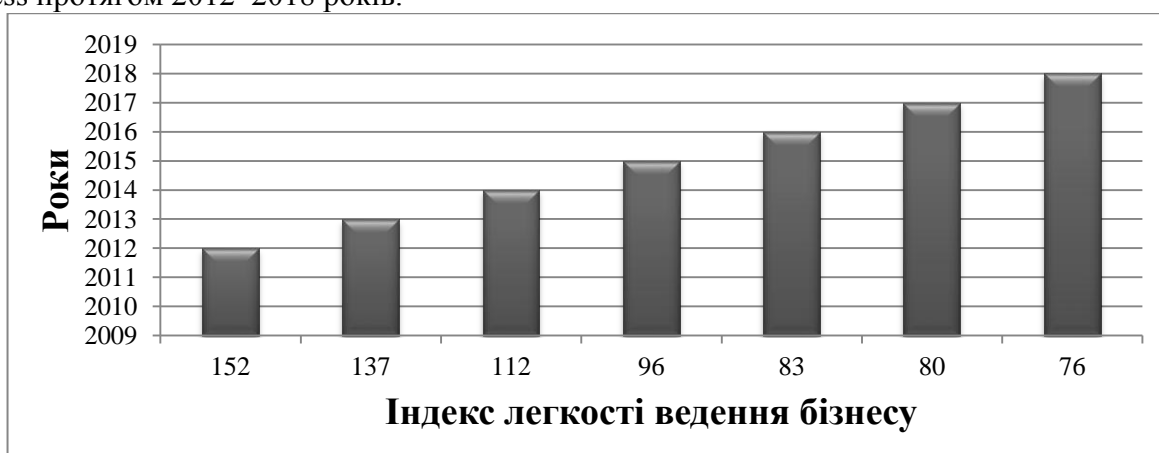

Рис. 1 Динаміка положення України в рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business, 2012–2018 рр.

Аналізуючи рис. 1 потрібно відзначити, що спостерігається позитивна тенденція положення України серед інших країн в даному рейтингу. Якщо порівнювати 2012 та 2018 роки, то можемо спостерігати явне покращення ситуації. Адже за цей період позиція України в рейтингу вдвічі покращилася (з 152 на 76 місце).

Україна покращила позиції у рейтингу легкості ведення бізнесу Світового банку, а саме за рік піднялась на 4 позиції. В динаміці це не найкращий показник, але все одно спостерігається тенденція до покращення позицій в рейтингу. Це в свою чергу матиме вплив на зменшення збиткових підприємств та підприємств-банкрутів, саме через полегшення умов ведення підприємницької діяльності в Україні.

Список використаних джерел:

1. DOING BUSINESS–2018. Україна в рейтингу Світового банку легкості ведення бізнесу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analytika/doing-business-2018-ukrayina-v-reytingu-svitovogo-banku-legkosti-vedennya-biznesu>

2. OpenDataBot сповіщає про банкрутство контрагентів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://opendatobot.com/blog/31-bankruptcy>

3. Економічна правда: Мистецтво банкрутства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/07/24/627239/>

4. Митна енциклопедія / голова редакційної колегії П.В. Пашко, д-р екон. наук // Державний науково-дослідний інститут митної справи. – 2013. – Том 1.

Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 № 2341–III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>